

**Võrdsed võimalused luubi all –
vaade lasteaiale.**

Tiiu Tammemäe

TALLINNA ÜLIKOOL

OECD haridusuuringd

PISA - Programme for International Student Assessment

- Eestis alates 2003. aastast
- Osalevad 15-aastased õpilased

TALIS- Teaching and Learning International Survey

- Õpetamise ja õppimise uuring
- Eestis alates 2008. aastast
- Osalevad koolijuhid ja õpetajad 7.-9 kl

IELS - International Early Learning and Child Well-being Study

- Rahvusvaheline varase õppe ja laste heaolu uuring
- Eestis alates 2017. aastast (kaasatud USA ja UK)
- Osalevad 5-aastased lapsed, nende vanemad ja õpetajad

Miks Eesti osales uuringus?

- Varajane õppimine on oluline, seotud edasise arengu, saavutuste ja heaoluga.
- Võimalus mõista meie enda haridussüsteemi ning selle plusse ja miinuseid
- Võimalus näidata alushariduse potentsiaali ja tähtsust
- Võimalus õppida teistelt riikidelt
- OECD haridusuuringute kvaliteet ja asjakohasus
- Saada sisend koolieelse õppekava ja hindamis-instrumentide arendamiseks

IELS põhjendus

Eesmärk: Koguda teavet 5-aastaste laste varaste õpioskuste ja üldpädevuste kohta, et paremini toetada laste arengut ja heaolu.

Vanemad saavad teada tegevustest, mis võivad suurendada laste teadmisi ja arengut ja mida saab kodus läbi viia

Lasteaiad saavad teavet laste oskuste kohta, et parendada õppekasvatustegevust

Poliitikakujundajad saavad tulemusi kasutada laste varajase hariduse alaste teadlike otsuste langetamiseks

Millist teavet uuring annab?

Nelja arenguvaldkonna hindamine, mis on peamised varase õppe ja arendamise oskused

Arenev kirjaoskus

- Sõnavara
- Kuulamisoskus (kuuldu mõistmine)
- Fonoloogiline teadlikkus

Arenev arvutusoskus

- Numbrid ja loendamine
- Kujundid ja ruum
- Mõõtmine ja mustrid

Sotsiaal-emotsionaalsed oskused

- Usaldus
- Empaatiavõime
- Sotsiaalne käitumine

Eneseregulatsioon

- Töömälu
- Mõtlemise paindlikkus
- Pidurdusvõime

Uuringu läbiviimine

5-aastaste laste arengu ja oskuste uurimine

- Lapsed lahendavad tahvelarvutis lõbusaid ülesandeid (eesti või vene keeles)
- Lasteaiaõpetajad täidavad veebiküsimustiku iga lapse oskuste kohta
- Vanemad täidavad veebiküsimustiku kodukeskkonna ja oma lapse oskuste kohta

Kasutati mängulisi tegevusi

Mängud ja lood

Huvitav, lõbus,
eakohane

Ei pea lugema

Lugemisoskus pole
vajalik, üksnes kuulamise
ja vaatamise ülesanded

Tahvelarvuti

Lihtsad ülesanded, ei vaja
eelnevat kogemust

Üks-ühele suhtlemine

Individuaalne sooritus
täiskasvanu juhendamisel

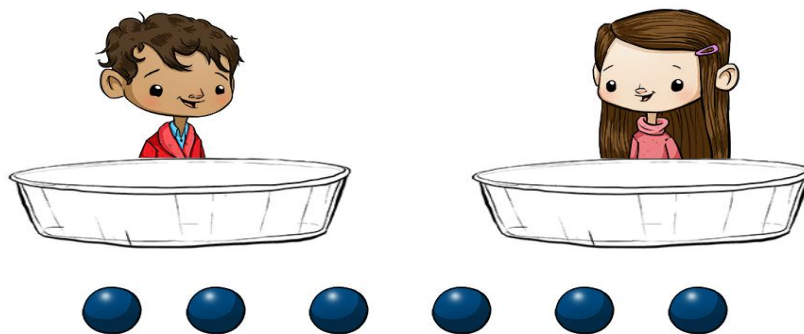
Vanemate küsimustik

- Lapse arengu iseärasused – madal sünnikaal (alla 2,5 kg), õpiraskused ning sotsiaalsed, emotsionaalsed või käitumisraskused
- Pere sotsiaalmajanduslik taust – leibkonna sissetulek, vanemate ametikoht ja haridus
- Vanemate kodune keel
- Lasteraamatute hulk kodus, raamatute ettelugemise sagedus
- Tehnoloogiliste seadmete kasutamise sagedus lapsel
- Õdede-vendade olemasolu
- Vestlemise ja erinevate tegevuste sooritamise sagedus
- Huviringides osalemine.
- Vanavanemate kaasamine

Õpetajate küsimustik

- informatsioon õpetaja tausta kohta (sugu, vanus, haridustase, spetsialiseerumine, tööstaaž ja koormus)
- õpetajate hinnangud iga lapse kognitiivsetele, eneseregulatsiooni ja sotsiaal-emotsionaalsetele oskustele ning vanemate koostööle lasteaiaiga

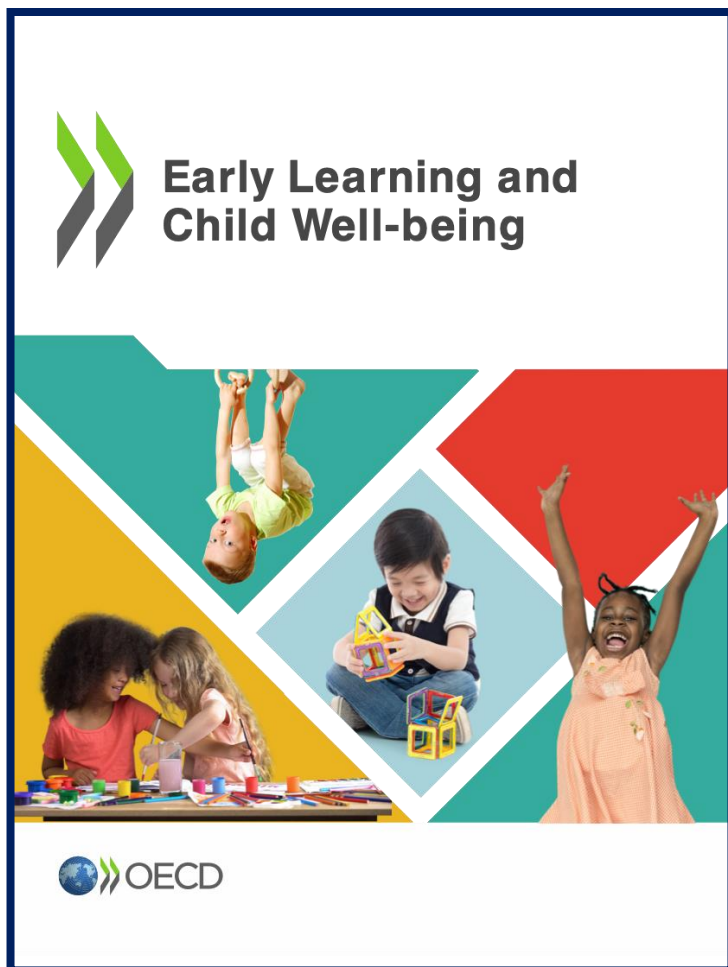

IELS uuring numbrates

- Oktoober - detsember 2018
- Valim üle-Eestiline
- u 200 kooli/lasteaeda ja 3000 last igalt maalt
- Eestis 2248 last, 752 õpetajat, 1970 vanemat
- 20% lastest vene õppekeelega
- Tulemusi ei koguta üksikute laste kohta, teave vaid üldistatud kujul

Võrdsed võimalused?

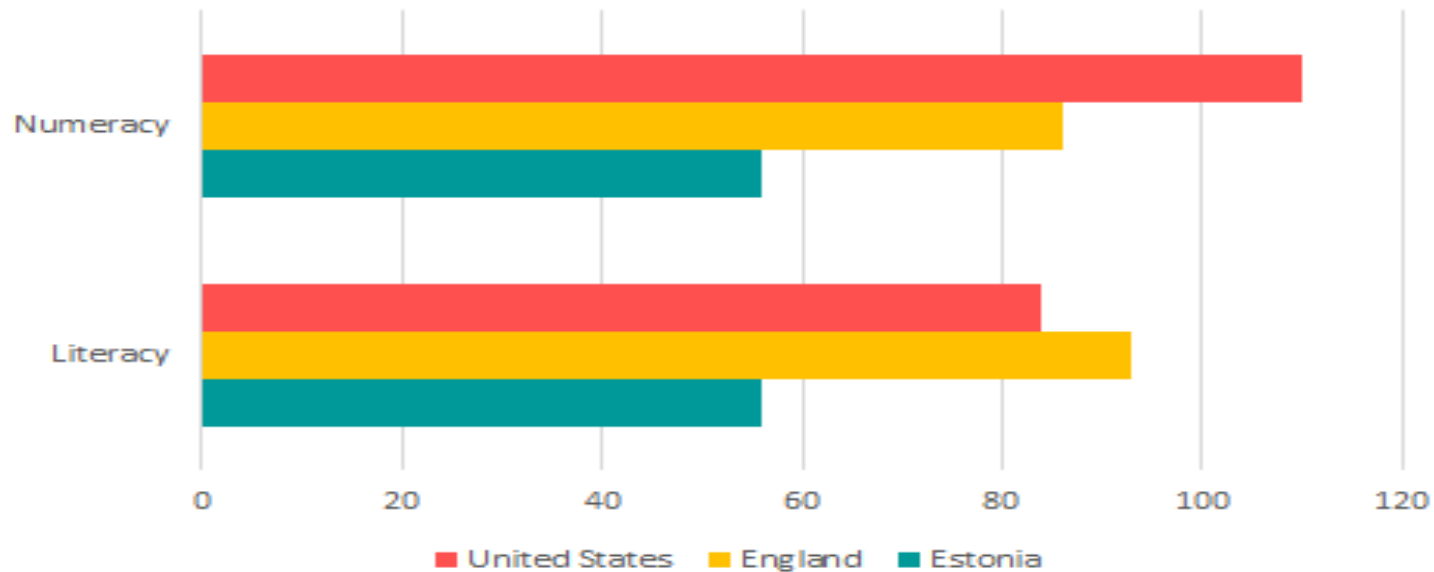
- Tüdrukud-poisid
- Pere sots-maj taust
- Õpetaja-vanema koostöö
- Huvitegevus
- Arengulised iseärasused
- Raamatute ettelugemine
- Lasteaia õppekeel
- Õed - vennad
- Nutiseadmete kasutamine

Osalevate riikide eripärad

	EESTI	INGLISMAA	AMEERIKA ÜHENDRIIGID
Kuni 5a lapsi, uus-sisserändajaid	54 000 4%	3 mlj 18%	24 mlj 25%
Majanduse koguprodukt (US\$)	35 500	45 500	62 700
Vaesuses elavad lapsed	10%	12%	21%
kõrgharidusega emad - isad	53% - 40%	40% - 44%	39% - 48%
4-aastaste osalemine lasteaias	91%	100%	42%

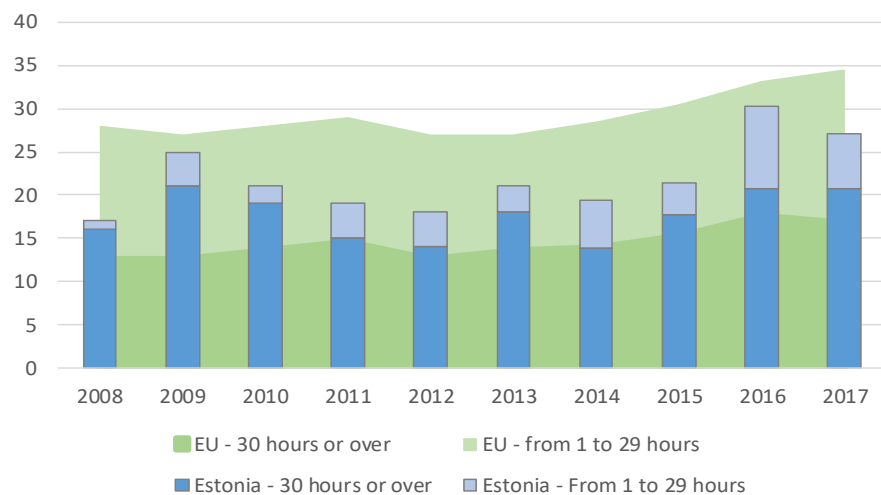
Eesti laste tulemused sõltuvad sots- maj taustast kõige vähem

Kõrge ja madala sots-maj taustaga laste tulemuste erinevus

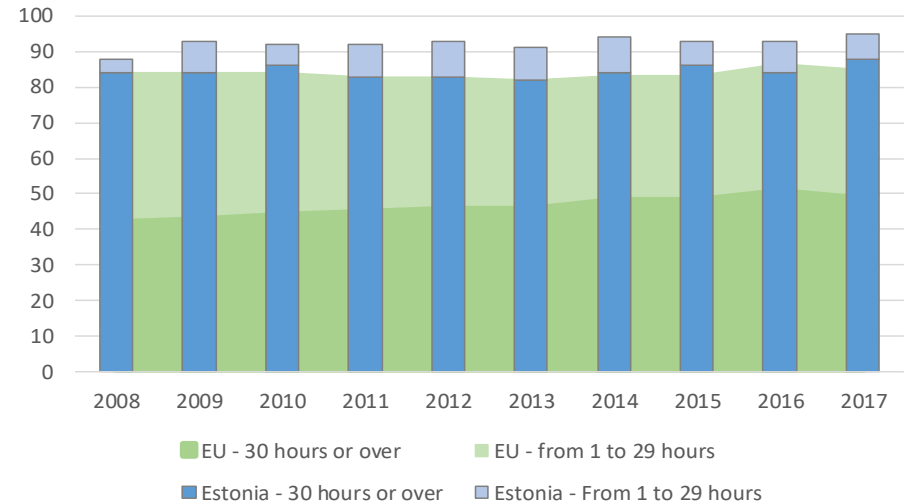

Lasteaias käivate laste %

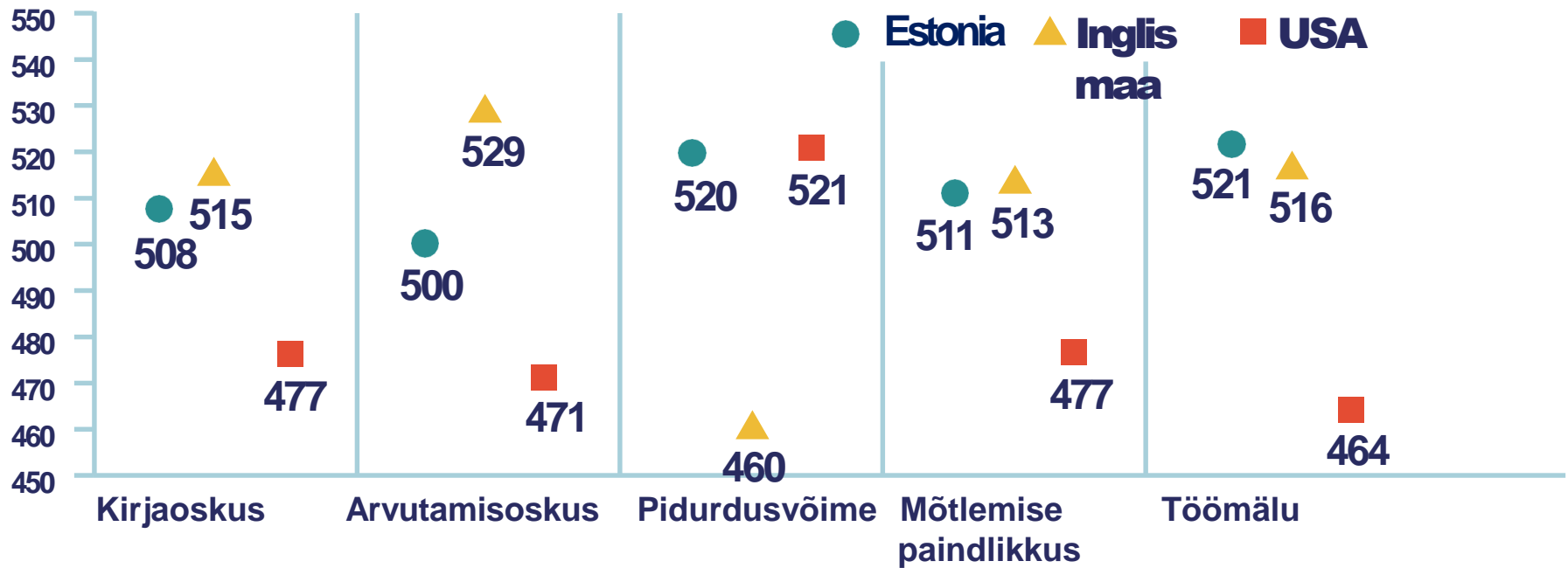
Kuni 3.a.

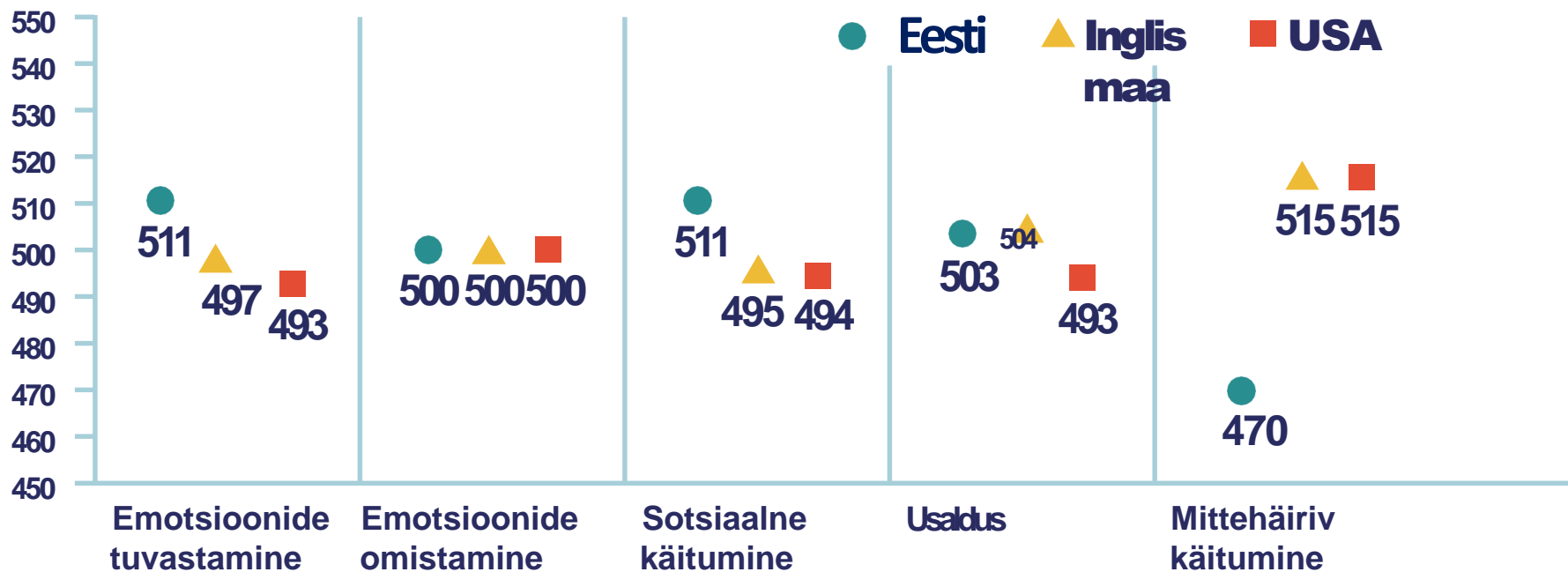
Üle 3.a.

Kognitiivne areng ja eneseregulatsioonioskused

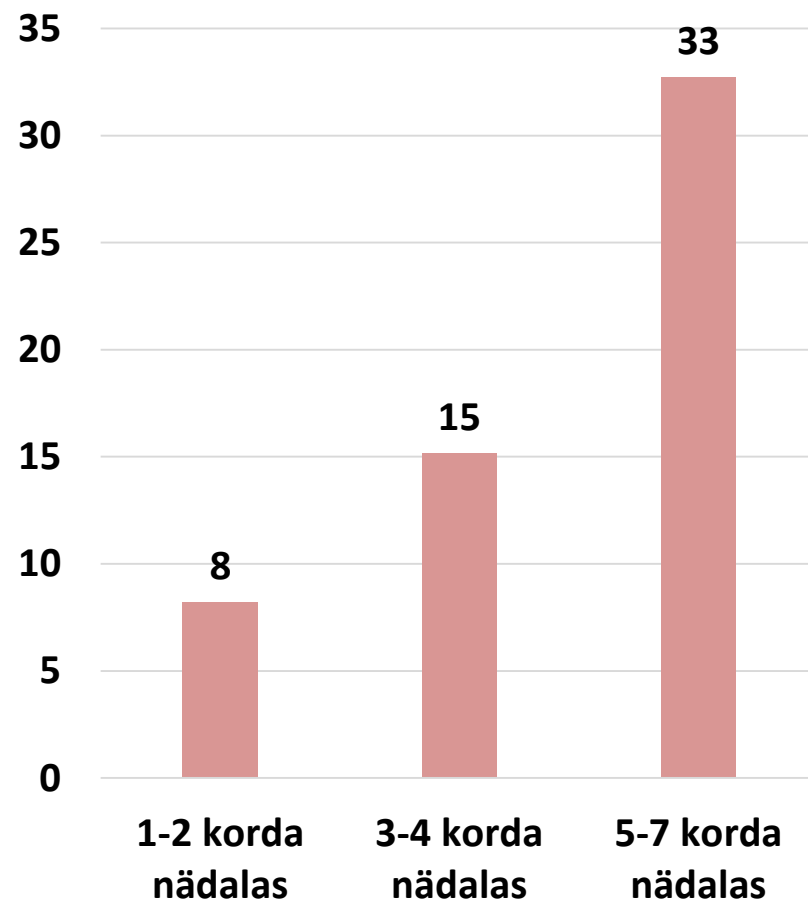

Sotsiaal-emotsionaalsed oskused

Raamatute hulga ja ettelugemise seos kirjaoskusega

Raamatute arv kodus	%	Kirjaoskus
Kuni 10 raamatut	13	465
11–25 raamatut	23	502
26–50 raamatut	32	512
51–100 raamatut	21	535
Rohkem kui 100 raamatut	10	548

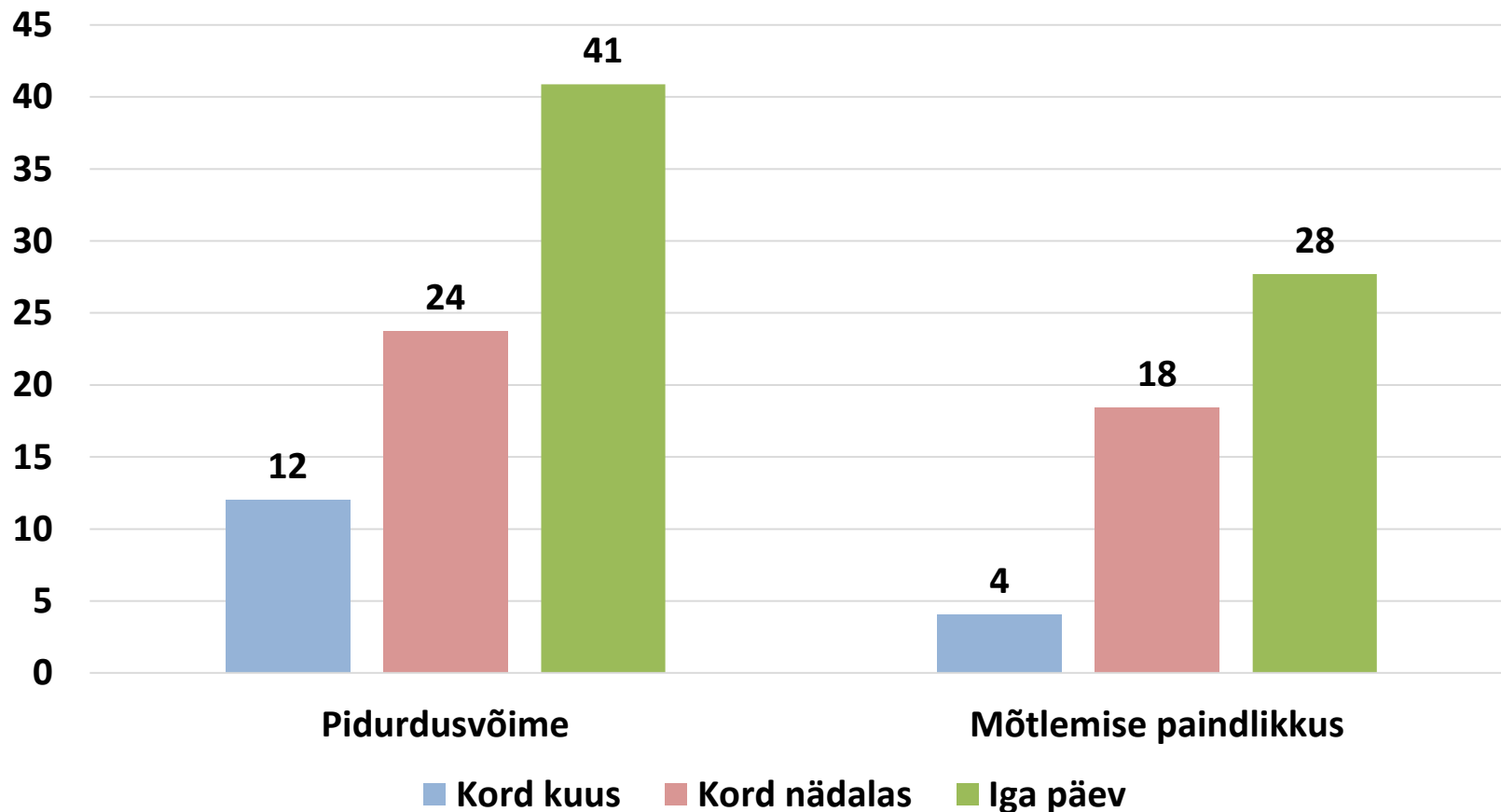

Nutiseadmete kasutamine (%)

	Iga päev	Kord nädalas	Kord kuus	Haruharva/ mitte kunagi
Eesti	39	39	13	6
Inglismaa	39	46	9	9
Ameerika Ühendriigid	49	40	7	5
Keskmine	42	41	10	7

Eneseregulatsioonioskuste seos nutiseadmete kasutamisega

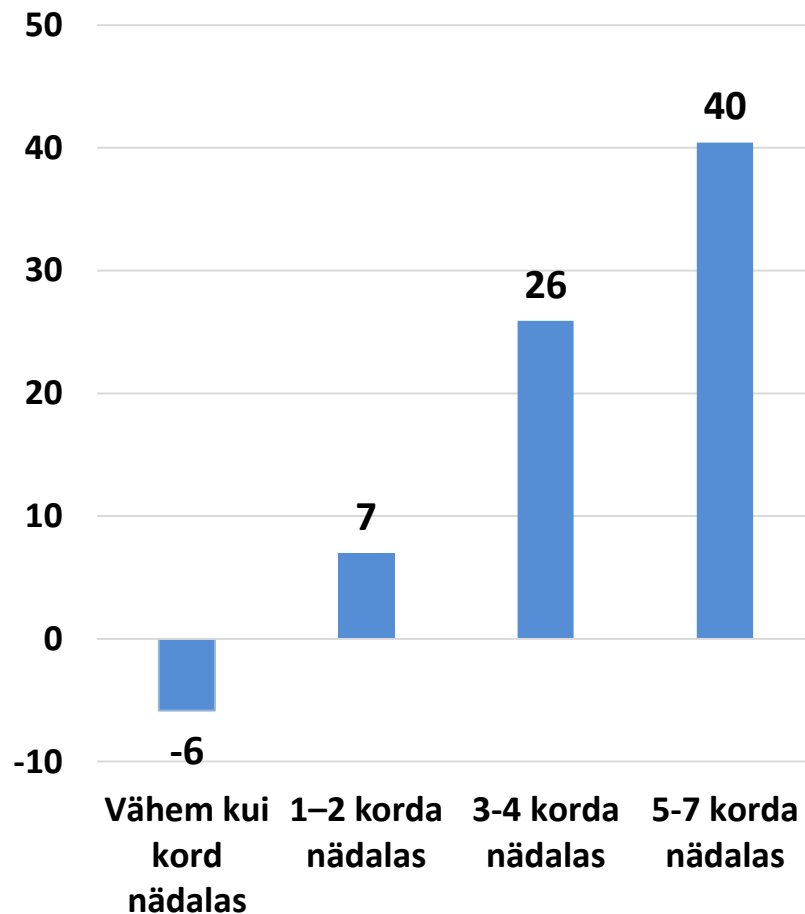
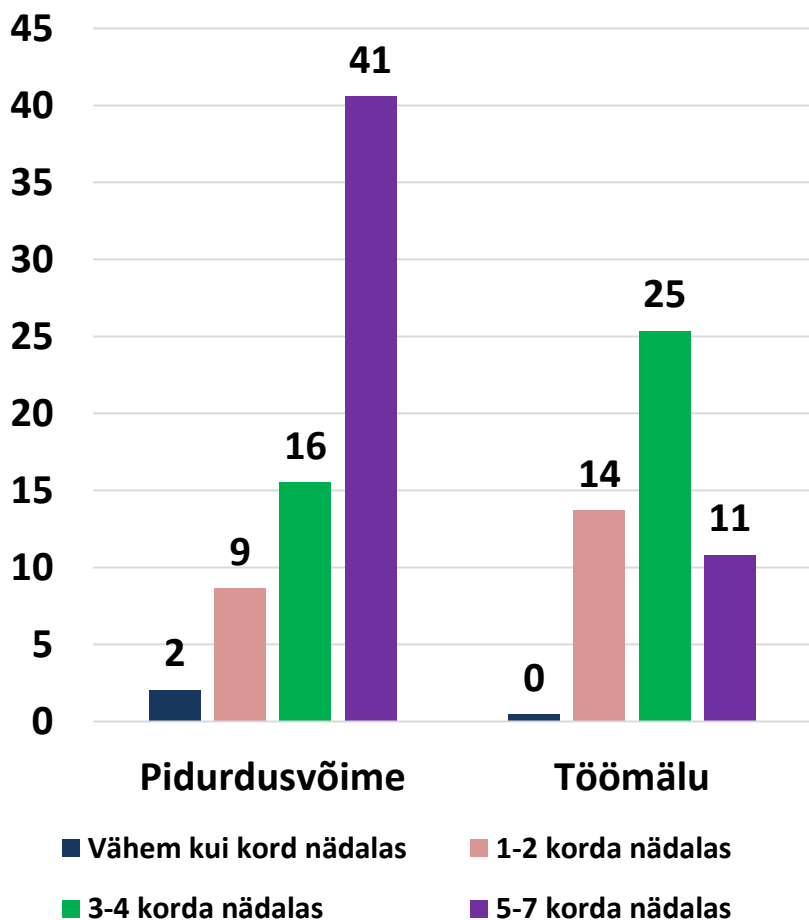

Eesti laste huvitegevus

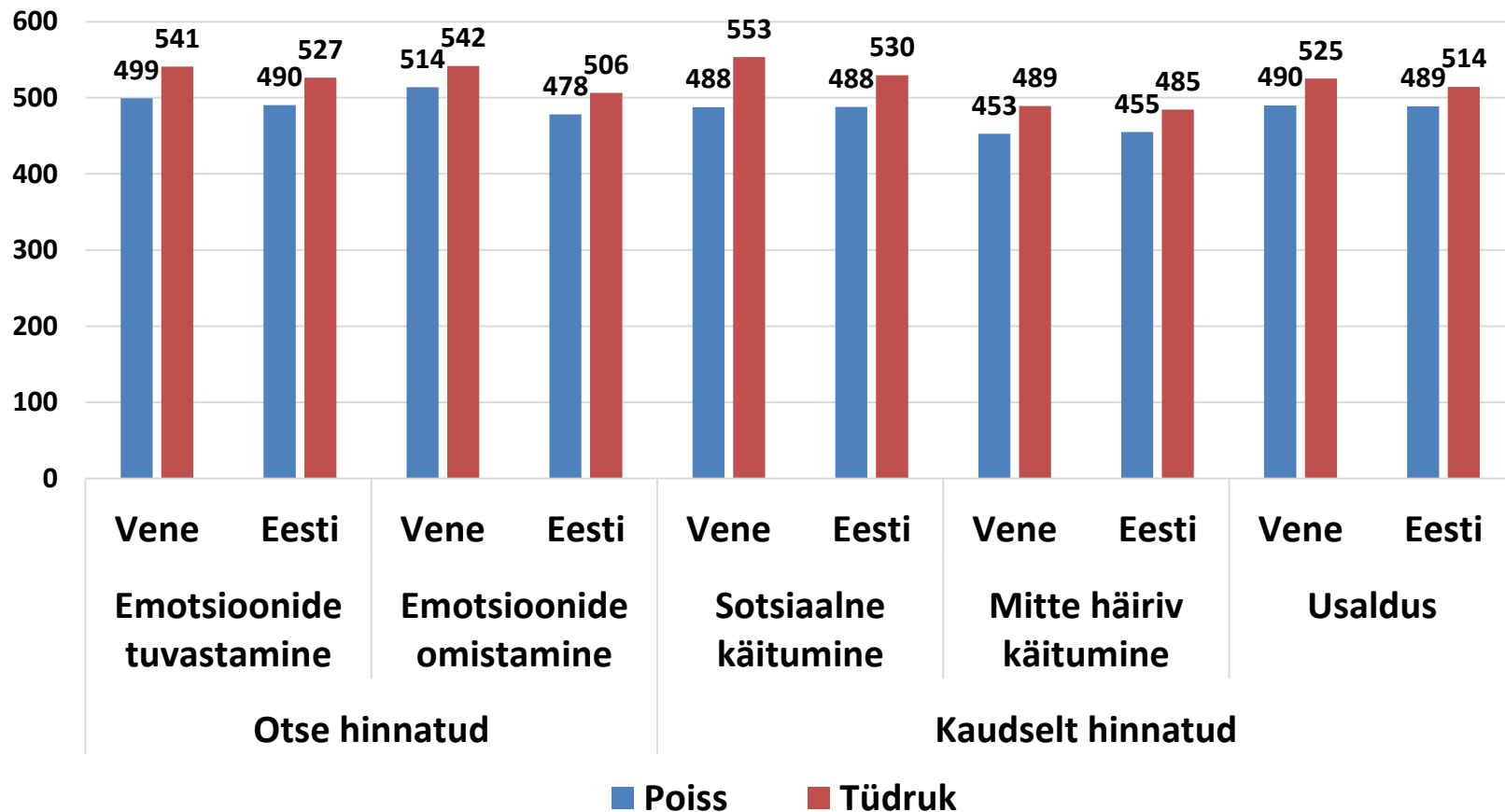
- 22% mitte kunagi
- 14% vähem kui kord nädalas
- 20% 3–4 korda nädalas
- 5% 5–7 korda nädalas.
- 40% 1–2 korda nädalas
 - USA -5%
 - Inglismaa +7%

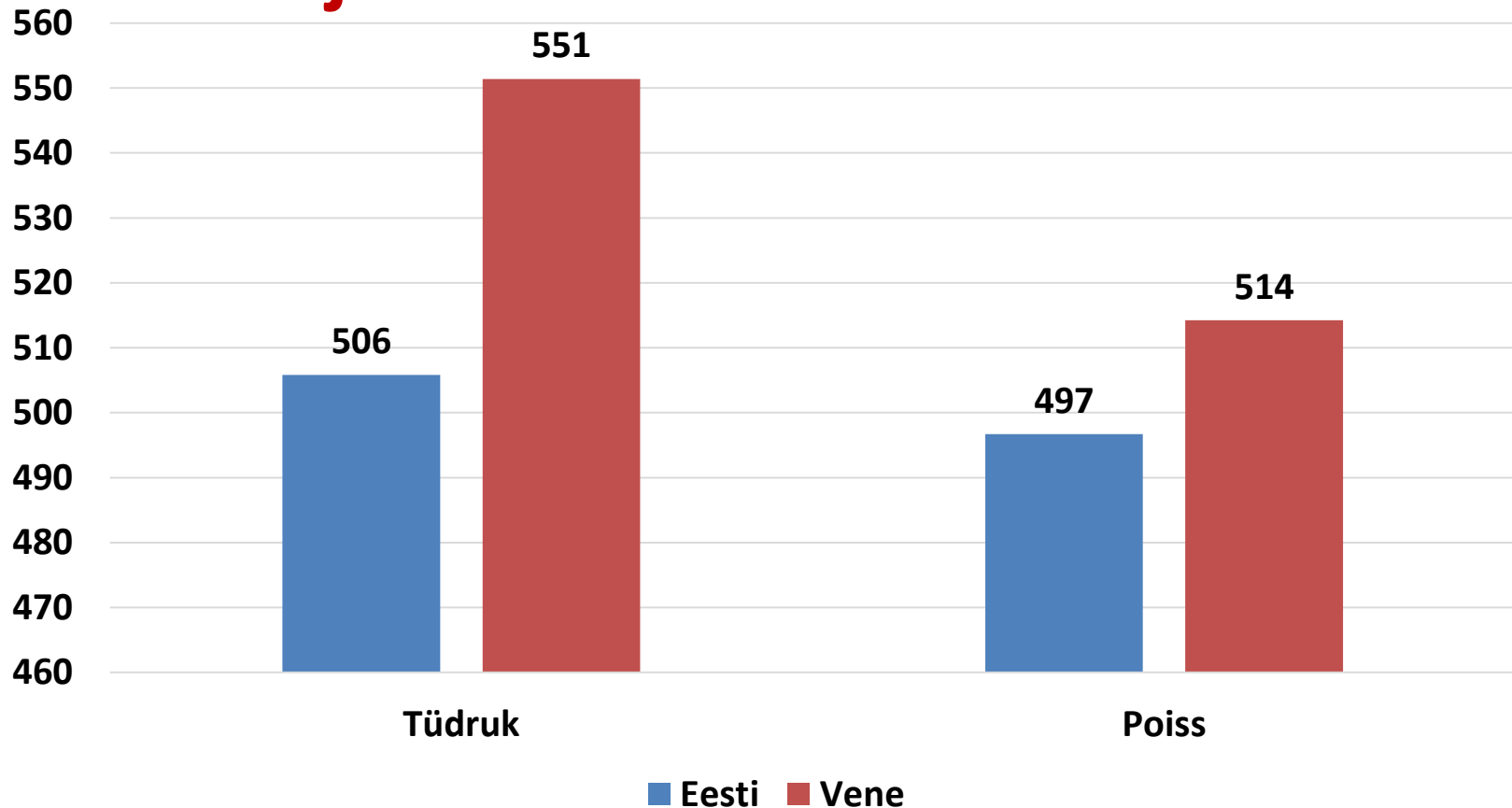
Eesti laste eneseregulatsiooni ja arvutamisoskuse seos huvitegevusega

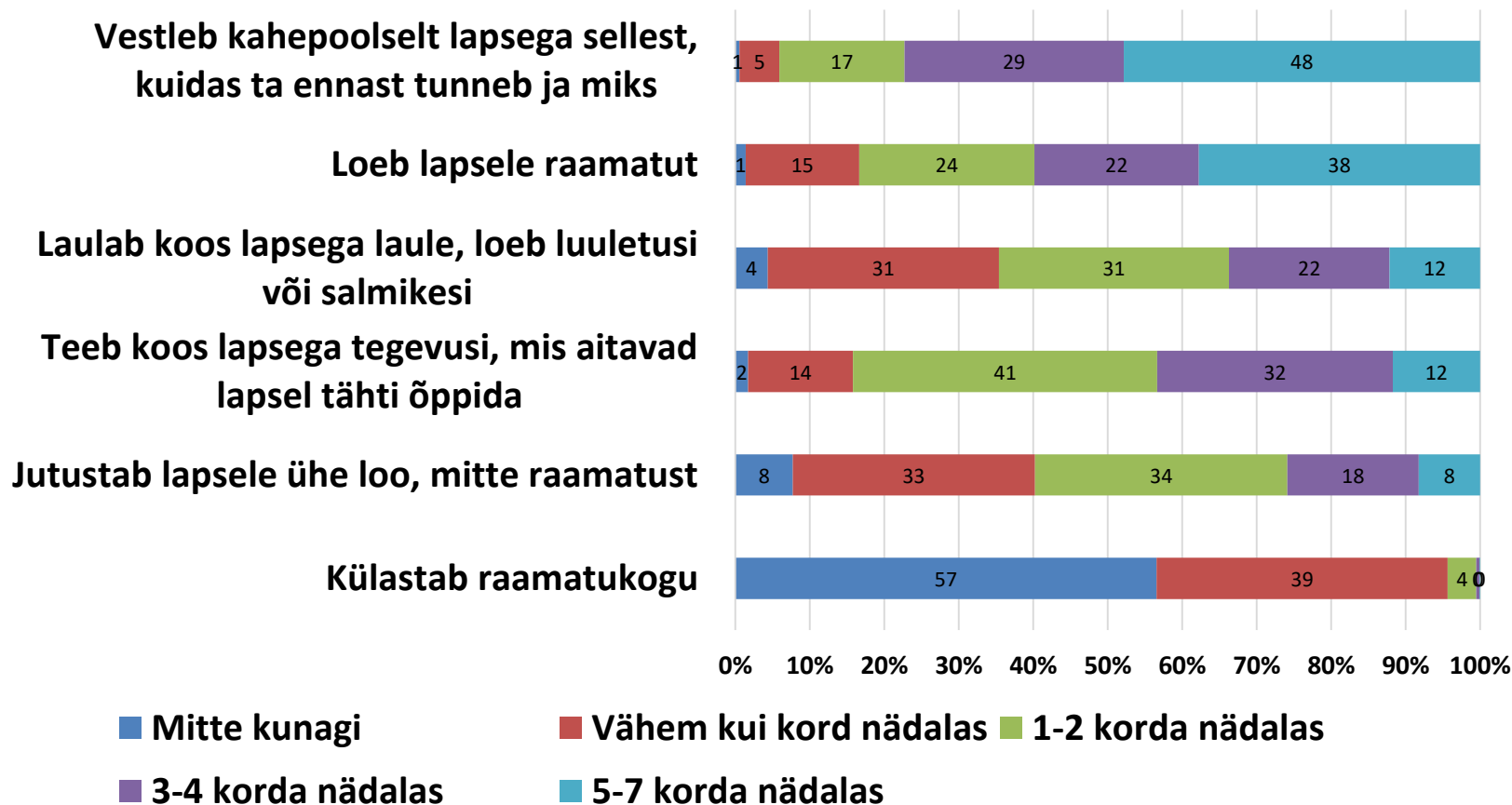
Sots-emots oskuste erinevus

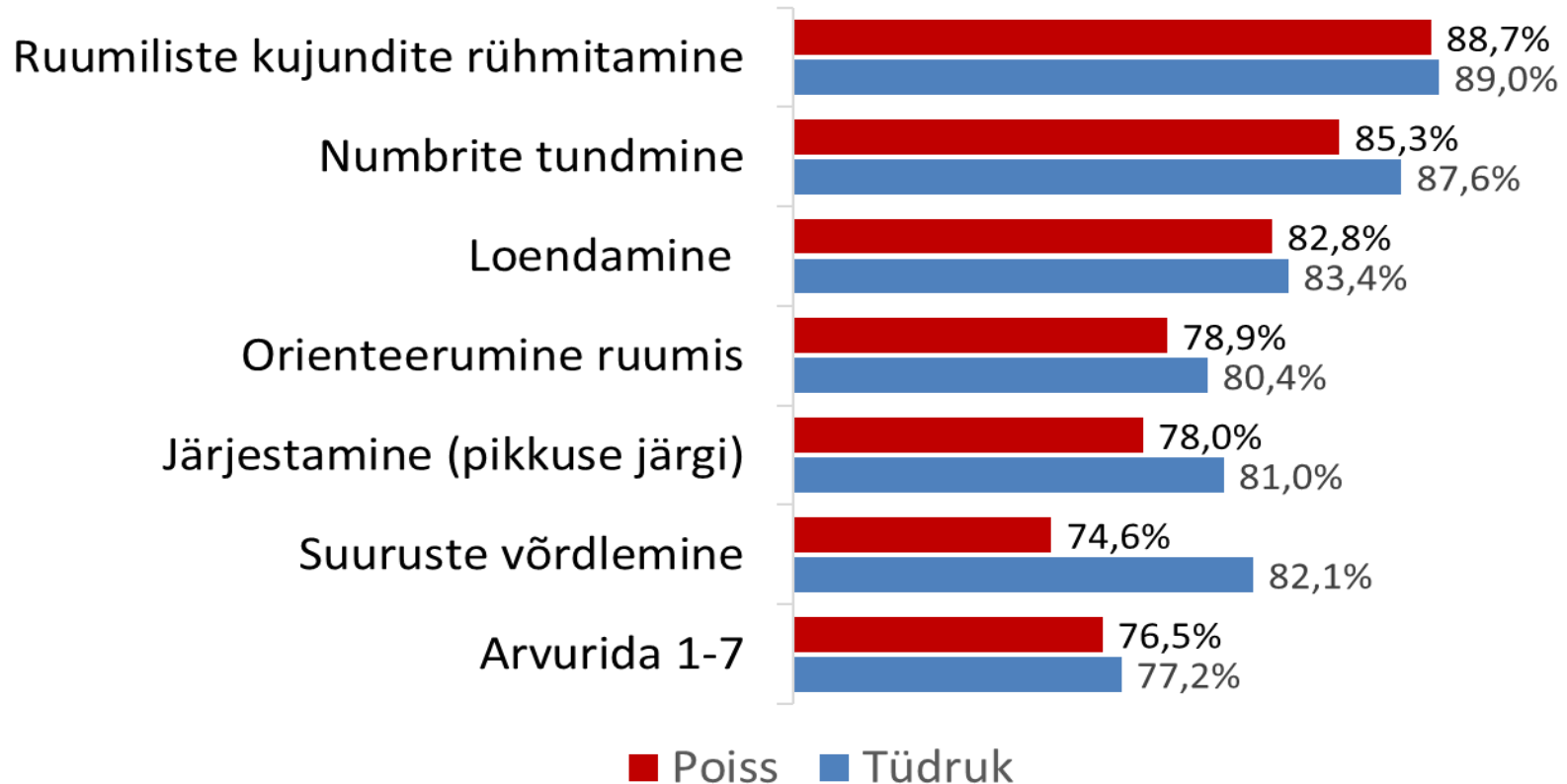
Kirjaoskuse tulemused soost ja kodukeelest lähtuvalt

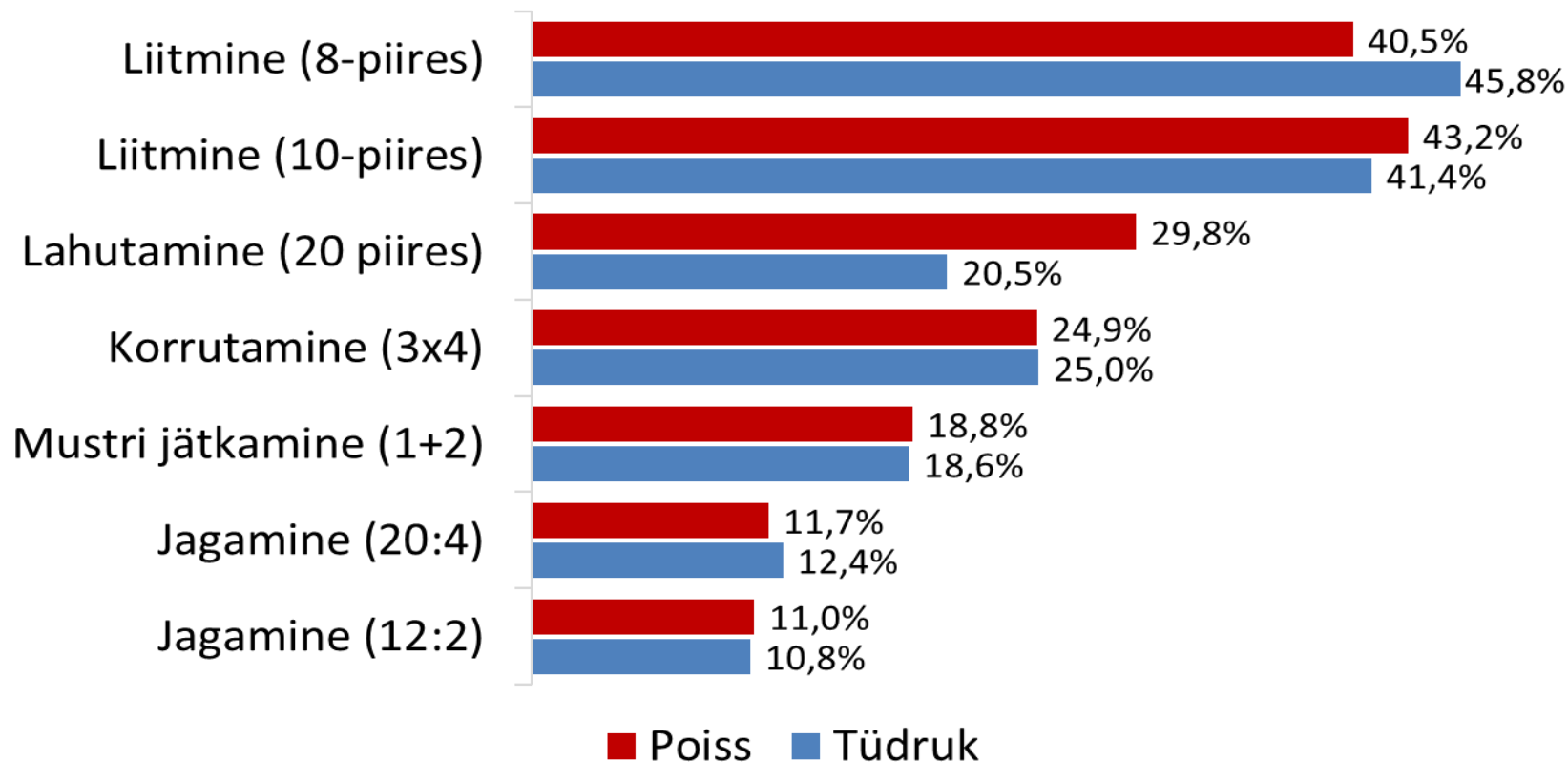
Kirjaoskuse arengut toetavad tegevused

Arvutamisülesanded, mille lahendamisel saavutati paremad tulemused

Arvutamisülesanded, mille lahendamisel saavutati madalamad tulemused

Arengulised iseärasused (13% lastest)

Õpiraskused

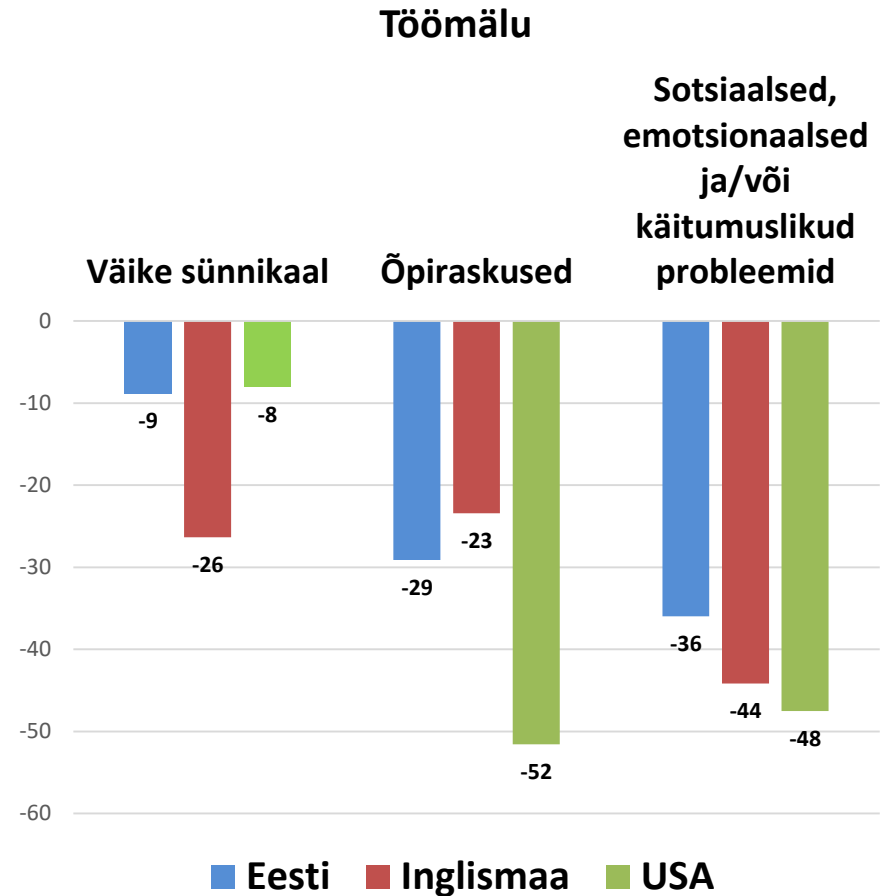
- 7 % tüdrukutest
- 13% poistest

Sotsiaalsed, emotsionaalsed või käitumisraskused

- 7% tüdrukutest
- 14% poistest

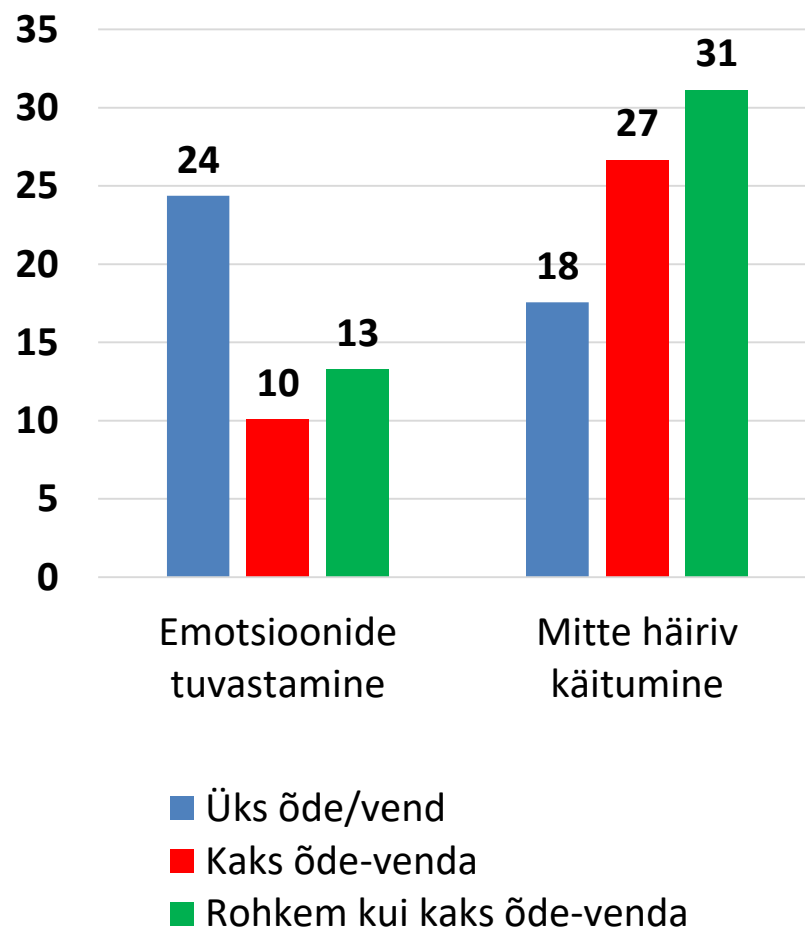
Madal sünnikaal

- 10% lastest

Õde-vennad

- 20% ei ole
- 50% üks õde-vend
- 21% kaks õde-venda
- 8% kolm ja rohkem õde-vanda
 - Inglismaal 12%
 - Ameerika Ühendriikides 20%

Vanemate seotus lasteaia tegevustega

- 80% vanemaid Eestis oli mõõdukalt/tugevalt kaasatud oma lapse lasteasutuse tegevustesse
- 69% Inglismaal
- 65% Ameerika Ühendriikides.

Tulemused olid seotud:

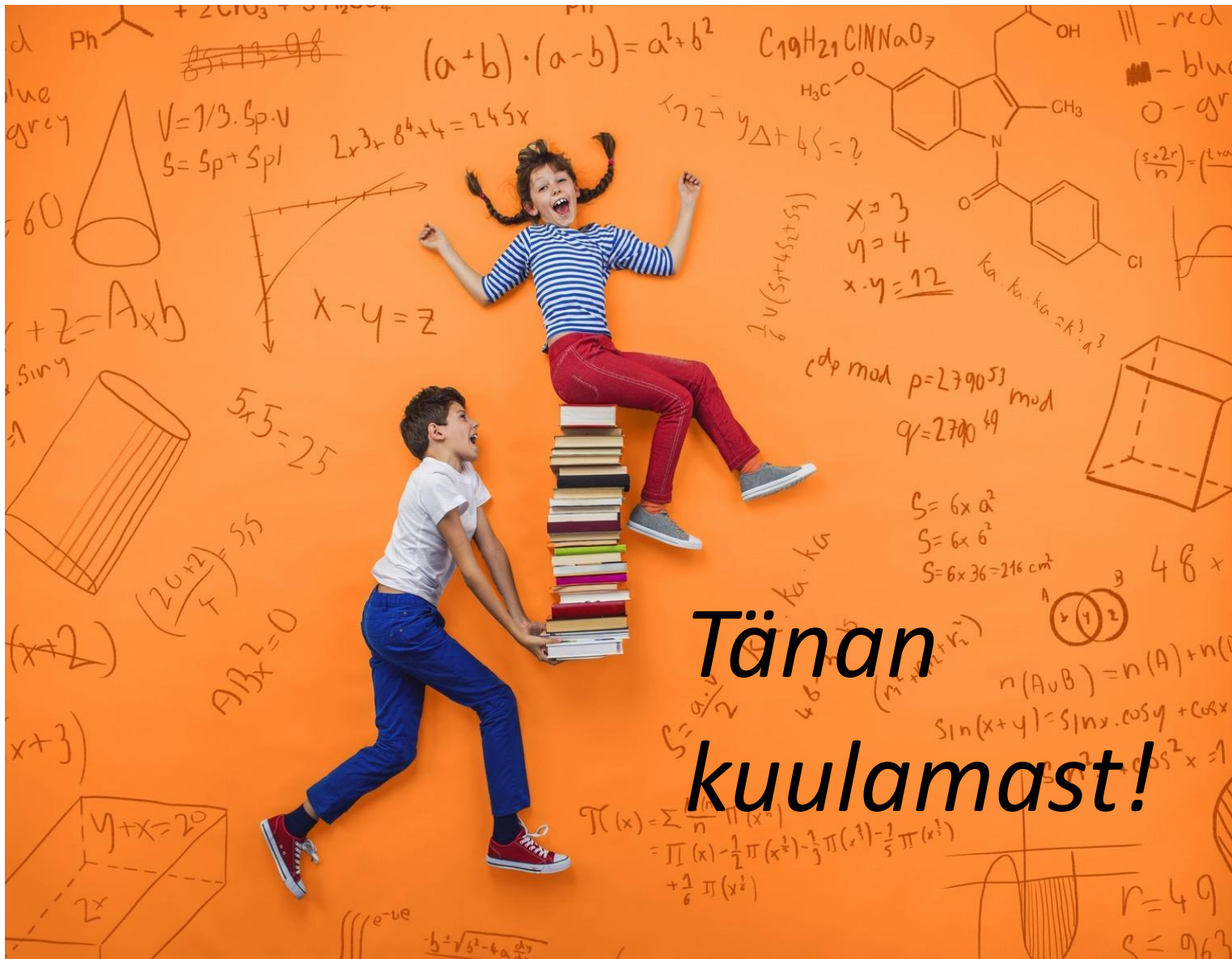
- laste vanus, sugu, keeleline taust
- ema ja isa haridustase
- lasteraamatute hulk ja ettelugemise sagedus
- toetavate tegevuste läbiviimine kodus
- vanemate kaasatus lasteaia tegevusse
- huviringides osalemine
- laste arengulised iseärasused
- pere sotsiaal-majanduslik taust
- õdede-vandade olemasolu
- vanavanemate kaasatus lapsega tegelemisel

Eesti elanike usaldus teaduse vastu on väga kõrge (Eesti Teadusagentuur, nov 2020)

- 90% - teadusuuringud on vajalikud, isegi kui neist ei ole kohe otsest kasu
- 87% - riik peaks teadusuuringuid rohkem toetama
- 85% - poliitikud peaksid veel rohkem teadlasi kuulama

Täna kuulamast!

